

Nazioarteko ekonomia eta 'Inperialismoa'

Hi monetary analysis is generally confused due to what appears to be a lack of understanding/comprehension of monetary operations
(Warren Mosler-ek niri bidalitako e-posta, 2014)

joseba felix tobar-arbulu
(josebafelix@outlook.es)

Ekonomia erreala

Gaur egun, mundu osoan, **urteko ekonomia errealak 45 bilioi** euroko aberastasunaren ingurukoa sortzen du, Barne Produktu Gordinean neurtua

Finantza ekonomia

Finantza esferan merkatuek 3.450 bilioi euroko kapitalak mugitzen dituzten bitartean

‘MERKATUAK’

Inbertsio-bankuak

aseguru-konpainiak

pentsio-fondoak

espekulazio-fondoak
(aktibo, obligazio eta deribatuak
saltzen dituztenak)

Txina eta Europa

Merkatuek ezin diote EZBri kalte egin. Ezin diote monetaren jaulkitzaileari kalte egin

Jaulkitzailea zarenean, kontu bat kreditatu dezakezu eta merkatuak ezin du ezer egin horren aurka

(W. Mosler)

Txina, Japonia, Europa eta AEB

Kanpo-zorrari dagokionez, AEBko 4×10^{12} dolarreko kanpo zorra dolarretan da nominatua, ez atzerriko monetan

Hortaz, ez dago inolako arazorik ordaintzeko (alderantziz, atzerriko monetan nominatua izan balitz AEBk arazoa izango luke)

Atzerritarrek AEBko Altxor Publikoko edo beste motatako bonuak erosteak ez dauka inongo zerikusirik AEBk bere inperialismoa finantzatzeko, zeren AEBk nahi duen beste moneta jaulki baitezake

Izan ere, AEBko gobernu-gastu guztia “banku kontuetan zenbakiak markatuz” lortzen da, aspaldian ez dena FEDko nagusiak, Ben Bernanke-k, esan zuen moduan

M. Hudson eta W. Mosler

H: Dolar estandarrak, internazionalak, funtsean esan nahi du **AEBko ordainketa-balantzaren defizita** -zeina hamarkadak direla, ia osoa militarra izan den- atzerritar banku zentraleko erreserba monetarioen oinarria dela. Hortaz, **munduko erreserba monetarioak maileguak dira gainontzeko mundua inguratzen duten AEBko militarrek finantzatzeko**

M: Ezta pentsatu ere ez. AEBko militarrek gastatzen dutenean, ondasun errealak eta zerbitzuak erosten dituzte gogo oneko saltzaileengandik merkatu prezioetan. Hori gertatzen da munduko herrialde gehienetan, gehienek BZ ez daukatenak; BZ horiek edozein truke errazteko etengabe dolar balantzeak metatzen dituzten. **Militarrek gastatzen duten gainontzeko gobernuek gastatzen duen bide beretik, Fed-i agindua emanez saltzailearen Fed kideko bankuaren (edo korrespondente) kontua kreditatzeko**

Finantza krisia: historia sekretua

FED: krisitik munduko banku zentral gisa atera da, nagusiki AEBko interesak zerbitzatzeko segitzen duen bitartean

FED banku zentral global moduan aritzen arren, haren erabakiak moldatzen dituzte AEBko interesek

FED

Banku Zentral baten **azken baliabideko mailegu emailearen** zeregina **mugatu gabeko fondoak hornitzea izan ohia da**. Fed-ek sortu ditzakeen dolarren kopuruan inongo mugarik ez dagoenez, inolako merkatu eragilek ezin dezake hartu inolako espekulazio jarrerarik beraren aurka

NMF

Nazioarteko Moneta Fondoak baliabide mugatuak dauzka, kideak diren herrialdeek hornituak

ONDORIOA

2008ko historia sekretuak erakusten duen bezala,
Fed-n nork daukan sarbiderik da garrantzitsua

FED (1)

Fed da nagusia mundu mailan

Nola funtzionatzen du Fed-ek?

Ben Bernanke-k jakinarazi zuen moduan, AEBko gobernu gastu guztia gauzaten da banku kontuetan zenbakiak markatuz

Hasten da ondasun edo zerbitzu bat AEBri egindako salmenta batekin, non atzerritar konpainia ordaindua den dolarretan; dolarrak AEBko banku kontu bati haren izenean egindako kreditua da, zuzenean edo zeharka

Normalki, konpainiak orduan dolar horiek saltzen ditu herrialdeko moneta lortzearren, bere herrialdeko moneta betebeharrak betetzeko, eta haren balantze orria oro har moneta horretan dago, non atzerritar moneta jabetzak espekulatibotzat hartzen diren

FED (2)

Dolar horiek saltzen badira, herrialdeko moneta igotzen da

Baldin eta BZ-k ez badu nahi herrialdeko moneta gora igo, dolarrak erosiko ditu eta beraiek eduki bere Fed-eko kontuan

Orokorki atzerritar BZ-k bere Altxor Publikoko tituluak erosten dizkio AEBko Altxor Publikoari merkatuan berak jadanik erositako dolarrekin. Ez du atzerritar transakziorik egiten AEBko Altxor Publikoarekin

Dolarrak bankuko Fed-eko kontutik BZ-ko Fed kontura doaz

Atzerritar herrialdeak zehazki ezagutzen ditu zer nolako terminoak eta baldintzak dauden berak erabakitzen duenean AEBri ondasun erreal eta zerbitzuen salmenta, Fed-eko dolar balantzeen trukean, erraztea

Atzerritar sektoreak dolarreko aktibo finantzarioak metatzeko desioak permititzen du gobernu defizita handiagoa izateko bestela baino, inflazioa sortu gabe

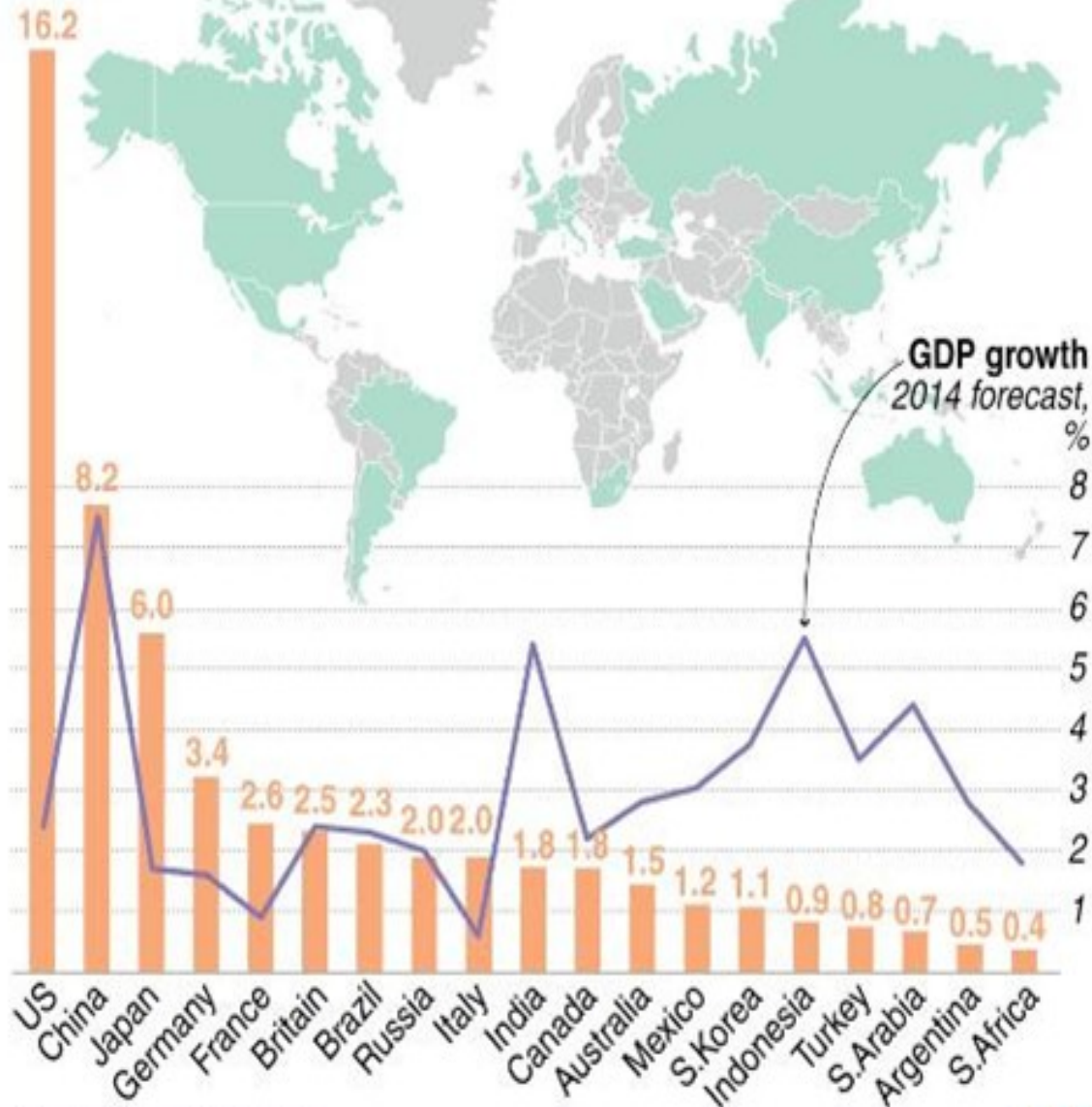
Esportazioak kostu errealak dira eta inportazioak onura errealak, AEBk izugarriri onura ateratzen du merkataritza defizitik

AEBrako herrialdeen esportazio netoak beraien makroekonomien kalterako dira

G20 economy

GDP current
2012,
\$ trillion

■ Member countries
European Union is the 20th member



Source: G20/WorldBank/IMF

Mundutik EBtik igaroz...

AEB: proposamenak

<http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/2013/02/14/mosler-en-pr>

EB: proposamenak

<http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/2013/02/14/mosler>

<http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/2012/05/21/warren-mosler-en-pr>

...Euskal Herrira

Euskal Herria: proposamenak

<http://www.unibertsitatea.net/otarra/gizarte-zientziak/ekonomia/eus>

Lan bermea

<http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/2013/04/12/warren->

Mariana Mazzucato:

inbertsio publikoaren aldeko irizpideak

<http://www.unibertsitatea.net/otarra/gizarte-zientziak/ekonomia/ezja>

Abia gaitezen!

Litekeena da! It is possible!

Mila Esker!

Ad Majorem Vasconum Libertatem

(donejurgi)